

Priedai / Ūkininkų Žinios / Gydyti galima ir be medikamentų

2008-12-24

Dr. Edmundas Paulauskas, LŽŪKT gyvulininkystės konsultantas

Gydyti galima ir be medikamentų

Prognozuojama, kad artimiausiu laiku preparatų kaina gali padidėti 15 ir daugiau procentų. Gyvulių augintojai nerimauja, kad dėl pabrangusių veterinarinių vaistų gerokai padidės gyvulininkystės produktų gamybos išlaidos. Saugesnės priemonės – mažiau efektyvios. Pieno ir mėsos kokybė priklauso nuo gyvulių sveikatos, mitybos, pašarų kokybės, laikymo sąlygų, melžimo bei skerdimo technologijų. Didelę įtaką gyvulininkystės produktų kokybei daro ir gyvūnų sveikata, tačiau jie, kaip ir žmonės, serga. Juos reikia gydyti. Gyvūnų gydymas antibiotikais, sulfanilamidiniais ir kitais chemoterapiniais preparatais yra efektyvus, tačiau preparatai turi šalutinį poveikį sveikatai, imuninei sistemai. Be to, nedideli jų kiekiai patenka į pieno ir mėsos produktus. Mokslininkai ieško saugesnių gyvūnų gydymo bei susirgimų profi laktikos būdų. Gyvūnams gydyti ir kaip profi laktikos priemonės naudojami fitobiotikai, probiotikai, prebiotikai yra saugesni nei cheminiai medikamentai, tačiau jie nepakankamai efektyvūs.

Užtenka kelių seansų

Praėjusio šimtmečio pabaigoje kai kuriose šalyse (Japonija, JAV, ES, Rusija ir kt.) gyvūnams gydyti ir profi laktikai pradėta naudoti lazerio technologija. Lazeriu sėkmingai gydomos kvėpavimo takų, virškinimo trakto, širdies ir kraujagyslių, ginekologinės ligos, uždegiminiai susirgimai (mastitas, metritis ir kt.).

Gydant lazeriu medikamentų nereikia. Gydymo trukmė priklauso nuo ligos sudėtingumo. Paprastai pakanka 2–4 seansų. Vieno seanso trukmė – 1–5 min. Jei reikia, gali trukti 10–15 min., o gydymas – iki 12 dienų. Taikant lazerio terapiją gyvuliai pasveiksta greičiau nei gydant medikamentais. Toks gydymas yra greitas, pigus ir efektyvus (85–95 proc.). Be to, lazeriu gydyti gyvuliai sparčiau atgauna jėgas ir produktyvumą. Pienas ir mėsa neužteršiami medikamentais, patiriama mažiau nuostolių. Tyrimais nustatyta, kad apdorojant sveikas karves profi laktiškai, padidėja jų produktyvumas, pagerėja pieno sudėties ir kokybės rodikliai. Pavyzdžiui, Italijoje 2003 m. atliktų tyrimų duomenimis, profi laktiškai apdorotų kartą per savaitę po 1 min. lazeriu karvių piene baltymų padaugėjo 5–8 proc., o somatinių ląstelių skaičius sumažėjo iki normos ribos.

Kitų tyrimų duomenimis, apdorojant karves lazeriu profi laktiškai kartą per savaitę arba du kartus per mėnesį, pieno primilžiai padidėja apie 15 proc., pagerėja pieno sudėties ir kokybės rodikliai, sumažėja pašarų sąnaudos (15–20 proc.).

Priedai / Ūkininkų Žinios / Gydyti galima ir be medikamentų

Siekiant išvengti mastito, lazeriu reikėtų profi laktiškai apdoroti net ir sveikas karves. *Raimundo Šuikos nuotrauka*

Gydyti kol pasveiksta

Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos specialistai lazerio terapiją gyvulininkystėje pradėjo taikyti 2006 metais. Tarnybos parodomųjų bandymų tinklo ūkiuose atlikta nemažai bandymų. Jų metu lazerio terapija buvo efektyvi klinikinio ir slapto mastito, pogimdyminės parozės, tešmens absceso, edemos, furunkuliozės, žaizdų, didžiojo prieskrandžio išputimo, ketozės, laikino nevaisingumo, paršavedžių MMA sindromo ir kitoms ligoms gydyti. Tyrimų metu profi laktiškai apdorojant lazeriu melžiamas karves, piene padidėjo riebalų koncentracija (6 proc.), baltymų koncentracija (10 proc.), sumažėjo somatinių ląstelių skaičius iki normos ribos.

Siekiant išvengti susirgimų mastitu bei nuostolių, lazeriu reikėtų profi laktiškai apdoroti sveikas karves laktacijos ir užtrūkimo periodų laikotarpiu. Jeigu mastitu sergančios karvės po vieno gydymo kurso nepasveiksta, po savaitės gydymo kursą būtina kartoti. Taip reikia daryti tol, kol gyvuliai visiškai pasveiksta. Be to, reikia pašalinti ligos priežastis. Taip pat rekomenduojama profi laktiškai apdoroti lazeriu ir galvijų prieauglį.